Biologi

Delprov B

6

Elevens namn och klass/grupp

Prov som återanvänds av Skolverket omfattas av sekretess
enligt **17 kap. 4 § offentlighets- och sekretesslagen.**
Detta prov återanvänds av Skolverket t.o.m. **2017-06-30.**

Allgot.se

Skapa lektioner, planeringar och material på **Allgot.se** – eller välj bland alla *tiotusentals* färdiga dokument som andra lärare skapat.

Provbetyget sammanfattar de kunskaper du visat i det nationella provet.
Terminsbetyget behöver inte vara detsamma som provbetyget eftersom det grundar sig på alla kunskaper du visat i ämnet.

1 *Talgoxen*

Talgoxen är en vanlig fågel i Sverige. På hösten och vintern kan man ofta se dem äta från fågelbord.

a. Genom att studera talgoxar som besöker ett fågelbord kan man få svar på vissa frågor.

Om du studerar talgoxar någon timme om dagen under en månad, vilka av följande frågor kan du då få svar på?
Sätt kryss i rutorna.

	Ja, går att besvara med sådana undersökningar vid ett fågelbord.	**Nej, går inte att besvara med sådana undersökningar vid ett fågelbord.**
Hur gamla kan talgoxar bli?	☐	☐
Hur ofta besöks fågelbordet av talgoxar?	☐	☐
Varför tycker talgoxen om frön?	☐	☐
Hämtar talgoxen hela tiden samma sorts frön?	☐	☐
Hur bygger talgoxen sitt bo?	☐	☐

b. Skriv **två egna förslag** på frågor som du skulle kunna få svar på genom en undersökning vid fågelbordet.

- .....
  .....
- .....
  .....

Allgot.se

Skapa lektioner, planeringar och material på **Allgot.se** – eller välj bland alla *tiotusentals* färdiga dokument som andra lärare skapat.

2 Fruktsallad

Emma och Filip ska göra fruktsallad till en fest. Läs vad Filip och Emma säger i pratbubblorna.

Du ska planera en undersökning som visar om Emma har rätt när hon säger att saften från en citron på äppelbitarna gör att de inte blir bruna så fort.

Skriv din planering så noga att en klasskamrat kan genomföra undersökningen utan att behöva fråga om något.

3 Lukttest

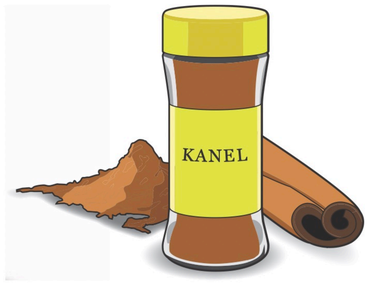

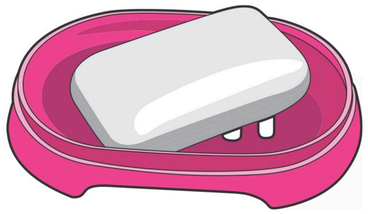

Luktsinnet är olika känsligt hos olika personer.
Du ska **beskriva** hur du kan testa på vilket avstånd din kamrat kan känna igen en viss doft.
Du väljer kanel eller tvål för testet, men talar inte om vilket för din kamrat.

Din beskrivning ska vara så noggrann att någon annan ska kunna följa och genomföra undersökningen.

Så här kan man testa på vilket **avstånd** en kamrat **känner igen** en viss doft:

Allgot.se
Skapa lektioner, planeringar och material på **Allgot.se** – eller välj bland alla *tiotusentals* färdiga dokument som andra lärare skapat.

Nässelfjäril

Pärlemorfjäril

Fyra elever hade i uppgift att studera fjärilar. Alla eleverna satt vid samma fjärilsbuske samtidigt under en halvtimme. Första gången satt de vid busken en dag i maj och nästa gång i augusti. De kom fram till följande resultat:

Elev och plats	**Antal fjärilar vid första tillfället (maj)**	**Antal fjärilar vid andra tillfället (augusti)**
Maria satt rakt framför busken	1 nässelfjäril	3 nässelfjärilar, 4 pärlemorfjärilar
Ali satt till vänster om busken	1 nässelfjäril	4 nässelfjärilar, 3 pärlemorfjärilar
Zara satt rakt bakom busken	1 nässelfjäril	4 nässelfjärilar, 2 pärlemorfjärilar
Robin satt till höger om busken	ingen	3 nässelfjärilar, 4 pärlemorfjärilar

a. Se på antalet fjärilar för augusti. Fast **eleverna** satt vid busken samtidigt och var uppmärksamma har de **inte samma resultat**.
Ge **4 förslag** på troliga förklaringar till skillnaderna.

- .....
- .....
- .....
- .....

b. Ett säkert vårtecken är när man ser de första fjärilarna flyga runt. Olika arter av fjärilar övervintrar på olika sätt; som vuxna fjärilar, ägg, larv eller puppa.
De vuxna fjärilarna lever av blommornas nektar, t.ex. från fjärilsbusken som blommar i augusti.

Beskriv hur dessa **fakta kan förklara skillnaderna mellan maj och augusti** i resultaten från elevernas undersökningar.

- .....
- .....
- .....

Allgot.se

Skapa lektioner, planeringar och material på **Allgot.se** – eller välj bland alla *tiotusentals* färdiga dokument som andra lärare skapat.

5 *Solrosfrön*

Fyra elever undersökte hur djupt man ska så solrosfrön i jorden för att de ska gro (börja växa).
I tabellen ser du vilka resultat eleverna fick.

Elev	Fröets djup i jorden	Resultat
Maria	0.5 cm	Grodde
Ali	1 cm	Grodde inte
Zara	2 cm	Grodde inte
Robin	3 cm	Grodde

De gjorde på följande sätt:

- De tog med sig olika slags krukor hemifrån och fyllde dem med jord
- Varje elev fick vattna sin kruka
- De sådde ett frö i varje kruka
- De antecknade hur djupt de sådde fröet
- Sedan ställde de krukorna på olika ställen i klassrummet och väntade i ca tre veckor

Det är svårt att jämföra elevernas resultat och att dra någon slutsats av denna undersökning.
Föreslå 5 **förbättringar** så att eleverna kan göra en ny undersökning.
där resultaten går att jämföra!

- .....
- .....
- .....
- .....
- .....

6

Uppgift 6 har av integritetsskäl tagits bort från delprovet.

Allgot.se

Skapa lektioner, planeringar och material på **Allgot.se** – eller välj bland alla *tiotusentals* färdiga dokument som andra lärare skapat.

7 Räkan och gråsuggan

Räkor och gråsuggor är släkt, men det finns både likheter och skillnader mellan dem.
Framför dig på bordet har du en räka. Du får gärna röra och undersöka räkan.
Du har också två förstorade bilder på en gråsugga.

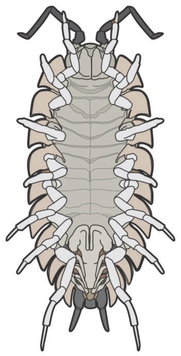

Gråsugga underifrån

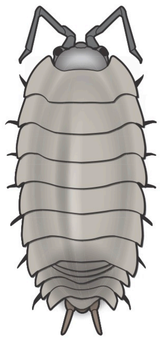

Gråsugga ovanifrån

Gråsugga verklig storlek

a. Beskriv **likheter som du ser** mellan räkan och gråsuggan. En likhet i varje ruta.

Likheter som gäller:	Likheter mellan räkan och gråsuggan
De två ögonen	
Skalen	
Benen	

b. Beskriv **skillnader** mellan räkan och gråsuggan som du kan observera! Här får du själv bestämma vad du tittar på. Skriv en skillnad per ruta. Ett exempel finns nedan.

Skillnader som gäller:	Räkan	Gråsuggan
Färg	Rosa på ryggen	Grå på ryggen

Allgot.se

Skapa lektioner, planeringar och material på **Allgot.se** – eller välj bland alla *tiotusentals* färdiga dokument som andra lärare skapat.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Institutionen för didaktik och pedagogisk profession

Högskolan Kristianstad

Sektionen för lärande och miljö

© Skolverket

Allgot.se

Skapa lektioner, planeringar och material på **Allgot.se** – eller välj bland alla *tiotusentals* färdiga dokument som andra lärare skapat.